

natuur.oude spoorweg

Afdelingstijdschrift van Natuurpunt Oude Spoorweg

Actief in Duffel en Kontich

Augustus - Oktober '18

Jaargang 21 - nummer 83

België-Belgique

P.B. 2570 Duffel 1

8/4948

P602372

V.u.: Dirk Costrop
Waarloossteenweg 10b
2570 Duffel

Pag. 6

Pag. 9

Pag. 20-21

Na de grote restauratie van het Mosterdpotje in 2004 en 2005 zijn er opnieuw heel wat herstellingswerken uit te voeren om het gebouw in optimale conditie te houden.

Er is schrijnwerkerij te doen, pleister- en schilderwerk, isolatie, elektriciteit, herstelling van de betegeling rondom, nieuwe dakleien, isolatie van de zolder en nog veel meer.

Ben jij de veelzijdige kracht die het Mosterdpotje zoekt of wil je graag meewerken aan een of meer van de opgesomde werkjes? Neem dan contact op met Ludo om verder af te spreken, alvast hartelijk dank!

ludo.bakkovens@telenet.be of 0494/70 79 92.

Wil jij peter of meter worden?

Het beheer en onderhoud van onze gebieden vragen veel aandacht. De nodige ingrepen worden dan ook zorgvuldig gepland. Af en toe gebeurt het echter dat door onvoorziene omstandigheden een gebied er niet zo fraai uitziet: bordjes vuil of verdwenen, een boom omgevallen over het wandelpad, iets forsere groei van braam of netels, ... Wil jij ons helpen en die zaken signaleren? Contacteer dan de conservator van het gebied waar je zoiets vaststelt of stuur een mail naar: info@natuurpuntoudespoorweg.be

Alvast bedankt!

Belangrijke afdelingsdata in 2018

24/08 Nacht van de vleermuis

08/09 Leden BBQ

07/10 Natuurfeest Duffel: *Curieuzeneuzemosterdpot*

28/10 Inspirerende herfstwandeling in het Mechels Broek

Dit is het afdelingstijdschrift van Natuurpunt Oude Spoorweg. Artikels vallen onder de verantwoordelijkheid van de auteur. Noch de redactie, noch Natuurpunt kan aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van een artikel.

Werkten mee aan dit tijdschrift:

Auteurs: *Dirk Costrop, Johan Asselberghs, Johan Giglot, Kris Broers, Ludo Bakkovens, Marleen Van Puyvelde, Peter Geschier, Wim Annaert.*

Foto's/tekeningen: *Dirk Costrop, Johan Giglot, Jocelyne Samson, Hugo Willocx, Kristel Fierens, Luc De Naegel, Ludo Bakkovens, Lynn Bruggeman, Peter Geschier, Sabine Cerstiaens, Veerle De Boey, Wim Annaert.*

Verjoegen de zetduivels: *Dirk Costrop, Eef Hellemans, Jan Wijgerde, Ludo Bakkovens, Marleen Van Puyvelde.*

Wie ook zijn/haar tekst, tekeningen en/of foto's wil zien verschijnen in het volgend nummer, stuurt ze uiterlijk 30 september 2018 naar de redactie op mailadres redactie@natuurpuntoudespoorweg.be

Dit tijdschrift werd gedrukt op gerecycleerd cyclusprijspapier met vegetale inkt.

Foto cover: onze twee ploegen in Expeditie Natuurpunt

Foto: Peter Geschier

Beste natuurpunters

Op deze plaats vind je meestal het voorwoord van de voorzitter, soms laten we het podium aan een bezielde en bezielende vrijwilliger. Deze keer vertolkt Johan Giglot het enthousiasme van twee ploegen mensen die zich enkele maanden hebben uitgesloofd naar een apotheose van liefde voor de natuur in hun en jullie buurt. Zijn tekst werd aan de andere deelnemers voorgelegd en unaniem bekrachtigd.

Wat zegt de naam Expeditie Natuurpunt je? Weinig. Vaag. Iets van wandelen voor de natuur en er geld voor verdienen. Klinkt leuk. Wil ik wel meedoen.

Maar dat verhaal liep dus eventjes anders... Mocht je het niet gevolgd hebben op de Facebook-pagina's van onze twee regionale topteams The Hurricanoes en Bearly Dressed: er is afgelopen half jaar heel wat gebeurd! We spreken over wilde plannen, zwaar vergaderen en veel voorbereiden. Over sponsors zoeken, spaarpotacties opzetten, zelfgemaakte koekjes en konfituur verkopen. We spreken over hét sport-en natuurevent van het jaar *Run For Nature*, over een Salsa con carne dans- en eetfestijn, over een educatieve gezins-ontdekkingstocht met eigen foodbar, over kunstveilingen en kleurplaatmarathons, over ... ik weet het allemaal zelf niet meer.

Maar we spreken vooral ook over engagement, veel samen doen en elkaar steunen, over grenzen verleggen en stress en emoties delen. En geloof het of niet: dan wordt die 70 km lange uitdaging een kers op de taart. Een zware kers, als we bleinen en spieren mogen geloven. Toch ook eentje waarover vooraf terecht werd opgemerkt: "nu is het tijd om te genieten". En zo geschiedde!

Voor verhalen over nachten zonder slaapzak in een beverhut, gezonken kano's, het rammen van Dieter Coppens of de nevenwerkingen van de vele streekbiertjes als extra hindernis, moet je de teamleden zelf maar eens aanspreken. Ze zullen met alle plezier nog een stevige schep bovenop hun memoires doen. Oh ja, en dat bedrag van 239.157 nationale/12.099 lokale euro's voor onze eigen gebieden is erg mooi meegenomen en hartelijk welkom om de druk op onze kwetsbare Vlaamse natuur een klein beetje te verlichten.

Maar het zijn ook maar cijfertjes die de mooie droom die we mochten beleven niet kunnen evenaren.

Dus als je nu zou vragen "wat zegt de naam Expeditie Natuurpunt je?", kan je maar beter veel tijd voorzien, enkele van onze bio-biertjes koel zetten en jezelf klaar houden voor een berg wilde verhalen.

Bedankt teams. Bedankt sponsors. Bedankt vele helpers. We'll be back!

Vinden jullie deze boodschap recht uit het hart ook zo pakkend als wij? Het is een bekend gevoel dat ons regelmatig bekruipt bij beheerwerken, wanneer een fijne groep mensen zich weer eens volop inzet om een van onze natuurgebieden op te knappen.

Daarom deze oproep om, wanneer je even de kans ziet, de kans te grijpen dat gevoel mee te beleven. Hou dus de kalender in de gaten!

Maandenlang hebben de twee ploegen Bearly Dressed en The Hurricanoes gezwoegd om sponsorgelden te verzamelen voor ons natuurgebied de Oude Spoorwegberm. Met geslaagde acties als de Run for Nature (zie vorig nummer), een salsa-avond en een leuke ontdekkingswandeling stonden ze al hoog op de ranglijst van Expeditie Natuurpunt. Maar tot hun grote verbazing stelden ze op de tweede dag van het expeditieweekend vast dat een bijzonder royale gift hen gekatapulteerd had naar plaatsen 7 en 8 op de lijst van 66 deelnemende ploegen!

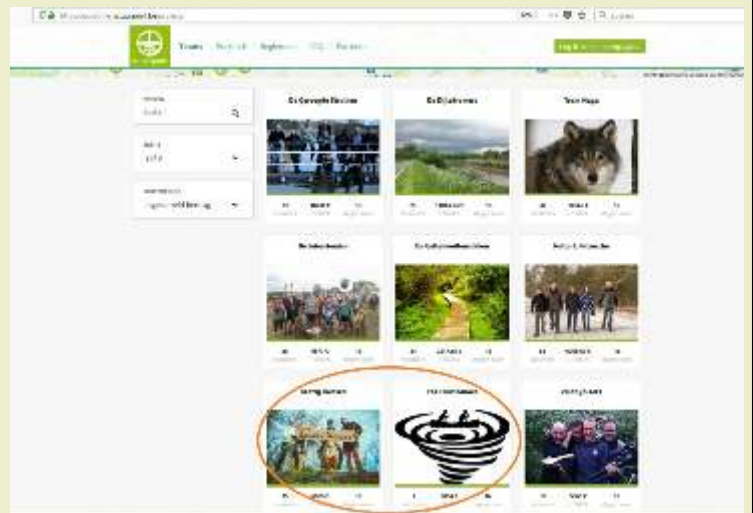

Foto: Johan Giglot

Het weekend begon voor beide ploegen vrijdagavond op de Natuurpunt-camping in Meerhout. De sfeer zat er goed in, vooral toen bleek dat het nachtverblijf een beverhut was! Kampsentimenten kwamen boven en er werd zowaar een gitaar bovengehaald.

Foto: Veerle De Boey

Foto: Johan Giglot

De ochtendstond had goud in de mond maar ook wat koude tenen. Gelukkig zorgden winterkoninkje en zwartkopje voor de juiste muzikale omlijsting. En toen kwam het ontbijtbuffet in zicht: een ideale energieboost voor een fikse wandeling/kanotocht! De wandelaars waren al gauw volgetankt en stapten rond 8.30 u. het avontuur tegemoet.

Foto: Jocelyne Samson

Foto: Sabine Cerstiaens

Dat lag wel even anders bij The Hurricanoes: tot hun afgrijzen kregen ze geen kano maar een koffertje. Bleek dat ze eerst hun vaartuig origami-gewijs in elkaar moesten knutselen! Pas rond 10 u kon er afgevaren worden, maar we weten het: eens in de boot kennen ze maar één snelheid: vol gas vooruit...

Foto: Sabine Cerstiaens

Dat maakte dat ze het expeditiekamp tussen Aarschot en Betekom ruim voor de collega's bereikten, maar die moesten dan ook een marathon stappen! Dat deden ze geweldig: we mochten ze een kwartiertje vroeger dan vorig jaar verwelkomen!

Foto: Peter Geschier

Foto: Peter Geschier

De sfeer in het kamp was traditioneel opperbest: er werden veel sterke verhalen uitgewisseld over de ervaringen uit dit of vorige jaren, er werd volop gegeten van de fenomenale paella en er werd sporadisch ook wel eens een glaasje gedronken...

De volgende ochtend mocht team Bearly Dressed (dat voor de combi-tocht had gekozen) op een ander transportmiddel overstappen: de tweede etappe zouden ze afleggen in een kajak. Je raadt het al: hun eer was de eerste dag een heel klein beetje geraakt en ze zouden er helemaal voor gaan.

De dag verliep aanvankelijk bijzonder voorspoedig: beide teams werden voortreffelijk verzorgd door hun coaches en werden regelmatig voorzien van de beste spijzen en dranken.

Foto: Jocelyne Samson

Met de eindmeet in zicht stelde zich ineens een ernstig probleem voor team The Hurricanoes: een van de boten begon snel water te maken. Helaas voor de lezers is hiervan geen fotografische getuigenis bekend, maar het verhaal wil dat de betrokken kanovaarders snel naar de oever zijn gelaveerd om daar de kano weer *beekwaardig* te maken.

Dit voorval zorgde uiteraard voor een kleine vertraging en zo was team Bearly Dressed al lang aan het genieten van een bijzonder welverdiend drankje toen team The Hurricanoes arriveerde. Stand 1-1 en daar konden ze wel mee leven, vooral toen de eindresultaten bekend werden!

Foto: Peter Geschier

Foto: Sabine Cerstiaens

Toen bleek dat de actie € 239.156,68 had opgebracht. Bovendien bleken onze teams plaatsen 7 en 8 te hebben behaald met meer dan € 12.000 qua opbrengst voor de lokale natuur.

Een geweldig resultaat dat bijzonder wordt gewaardeerd door onze afdeling: proficiat teams!

Peter

Ondanks het WK voetbal: 5 km wandelpaden in Kontich, Duffel en Rumst gemaaid

Onze vrijwilligers lieten zich niet (helemaal) afleiden door het voetbal en zetten zich enthousiast in om de wandelpaden in de Oude Spoorwegberm 'wandelklaar' te krijgen voor jong en oud. Zoals jullie weten is de Oude Spoorwegberm met haar zowat 5 km lengte het langste natuurgebied in Vlaanderen en strekt zich uit over de gemeenten Kontich, Duffel en Rumst. Sinds enkele jaren is het daarom ook 'gepromoveerd' tot bovenlokale GR-route en vormt ze de ruggengraat van belangrijke bewegwijzerde wandelpaden in Kontich.

Foto: Wim Annaert

Foto: Dirk Costrop

Foto: Dirk Costrop

Foto: Kristel Fierens

Door het optimale voorjaar met afwisselend regen en zon was alles flink hoog gegroeid. Het vergde dan ook extra werk om het hele traject van 5 km op één weekend gemaaid en afgevoerd te krijgen. Maar dankzij onze vrijwilligers is dat weer eens uitstekend gelukt. Het maaisel werd achteraf door de gemeente afgevoerd voor compostering. Door deze inspanning lag alles klaar voor de lancering van de vernieuwde wandelkaart van Landschapspark Zuidrand die plaatshad op 30 juni in Edegem.

Wim

Speerdistel

Foto: Peter Geschier

Scholen helpen in de Mosterdpot-Goorbosbeekvallei

We kregen weer enthousiaste jonge mensen om ons beheerwerk een boost te geven!

Foto's: Peter Geschier

Wij, leerlingen van het vierde jaar van het Sint-Theresiacollege uit Kapelle-op-den-Bos kwamen op dinsdag 25 april vanaf 9 uur naar Natuurpunt Oude Spoorweg in Duffel als inleefdag omtrent natuur.

Bij aankomst werden we voorgesteld aan Ludo, Luc, Peter en Jos. Ze deden hun taak zeer goed en we hadden een leuke tijd met deze mensen.

We leerden veel over de natuur, hielpen mee een takkenbak maken en het bos opruimen.

Hoewel dit een volledig nieuwe ervaring was voor ieder van ons, wisten ze ons goed voor te bereiden en te informeren. Deze dag was zeer leuk en memorabel voor ons allemaal en we willen graag iedereen van Natuurpunt Oude Spoorweg bedanken om ons deze leuke ervaring te bezorgen.

Verder ook dank aan het PVT Schorshaegen waar we 's middags onze lunch konden opeten, daar er in het Natuurpunthuis een cursus aan de gang was.

Met natuurlijke groeten, Josse, mede in naam van Ruben, Timo, Igor, Bas, Stef, Daan, Robbe en Christophe.

Foto's Ludo Bakkovens

En op 3 en 4 mei kwamen Wout en Jarno van het Regina Pacisinstituut uit Hove twee dagen helpen bij het beheer van natuurgebied de Mosterdpot.

Ludo had een hele lijst van grote en kleine werken in petto. Zo werd er o.a. hakselhout verspreid over de toegangsweg, wandelpaden vrijgemaakt, voordeur van het Mosterdpotje en picknick tafel in de boerentuin afgeschuurd en geschilderd. Dankzij het zonnige weer kon er op het terras van het

Mosterdpotje geluncht worden en werd het kruiswoordraadsel van de krant in sneltempo opgelost. Vrijdagnamiddag sloten we rond 15 u af met een koel drankje als dank voor het prachtig gepresteerde werk van deze 18-jarige studenten!

Ludo

Het is prettig werken in de bossen

Ondanks de loden hitte zijn de beheerwerken van 30 juni in de Goorbosbeekvallei vlotjes verlopen dankzij zes moedige vrijwilligers.

Eerst werden de wandelpaden in de bossen en de picknickzone aan de trage weg naar de Goorboslei gemaaid, het maaisel netjes afgevoerd. Ook de reuzenbalsemien werd aangepakt. Daarna was de wandelweg langs de Goorbosbeek en het weitje aan het Wiel aan de beurt. Die waren gelukkig al voorgemaaid zodat het maaisel vlot kon worden opgeruimd.

Wandelaars en joggers kunnen weer volop genieten van de natuur, wij deden het ook na afloop met een welverdiende *déjeuner sur l'herbe*.

Dank aan Greg, Jan, Johan en Peter P.!

Marleen en Peter

Foto's: Peter Geschier

Het Grote Vlinderweekend

TEL DE VLINDERS IN JE TUIN

www.vlinderweekend.be

28 & 29 juli 2018

natuurpunt

Nacht van de Vleermuis

Op stap in het duister 24 & 25 augustus!

Meer dan 40 locaties

www.nachtuandeuleermuis.be

natuurpunt

Zelfmedicatie bij dieren

In voorgaande nummers hadden we het over de natuur als inspiratiebron voor technische en sociale innovaties. In dit artikel gaan we na hoe dieren ons kunnen inspireren om de juiste geneeskrachtige planten en methoden te vinden.

We zitten volop in het zomerseizoen en het is heerlijk om buiten te vertoeven, te spelen, te kamperen of te wandelen. We genieten van de schaduwrijke bossen en zonnige paden. De zomer heeft echter ook zijn plaaggeesten zoals muggen en paardenvliegen die het ons flink lastig kunnen maken. Hoe gaan dieren hier mee om? Kunnen we ook hier leren van de natuur?

Wolven en muggenplagen

Toevallig kwam ik onlangs bij het volgende verhaal toen ik iets opzocht over de **bijvoet**. Het is een plant van het braakliggend terrein en langs wegen: wit viltig behaard, vaak roodachtig gekleurd en 60 à 120 cm hoog.

“De nomaden die vroeger in Midden-Mongolië geteisterd werden door wolven grote muggen (ter grootte van kleine garnaltjes) zetten de bijvoetplant in om de muggen te verjagen op de vochtige graasvelden. Ze hadden bemerkt dat wolven de planten vertraptten ten tijde van muggenplagen, zich vervolgens wentelden in de bladeren, om aldus hun vacht te vrijwaren van muggen. De plant bezit een natuurlijk aroma dat muggen verjaagt. Veehoeders en boeren oogstten de bladeren uit streken rijk aan bijvoet. Men legde de bijvoet in potten of op schalen, boven op smeulende gedroogde paardenmest. De sterke witte rookontwikkeling die hierdoor ontstond, dreef vanuit de joert () over de graaslanden. Zo verdreven ze de muggen die anders als gele dekens de paarden, schapen, honden en mensen bedolven.”*

De geneeskracht van bijvoet is onlangs bevestigd door de wetenschap omdat bleek dat stoffen uit bijvoet malaria kunnen genezen.

Bijvoet Foto: Peter Geschier

() Joert of yurt: traditionele ronde tent die vooral wordt gebruikt voor bewoning door rondtrekkende veenomaden in de koude droge steppegebieden van Centraal-Azië.*

Voorkomen is beter dan genezen

Heel wat observaties bij dieren leren ons iets over de zelfmedicatie met planten. Wat opvalt is dat het plantengebruik veeleer deel uitmaakt van strategieën om gezond te blijven door bijvoorbeeld infecties te vermijden.

Zo gebruiken vogels planten met een hoog gehalte aan etherische oliën als onderdeel van hun nest. Dit doen ze om mijten en andere parasieten buiten te houden. Spreeuwen gebruiken bijvoorbeeld duizendblad, wilde peen, agrimonie en fijnstraal (Helga Gwinner, ornitholoog aan het Max Planck Instituut). Andere vogels gebruiken dan weer de sterk geurende goudsbloem. Genoemde planten staan ook in de volksgeneeskunde bekend om hun ontstekingsremmende kwaliteiten.

De stinkende gouwe en de zwaluw

De Romeinse schrijver en historicus Plinius bedacht de naam Chelidonium (Stinkende gouwe) verwijzend naar het Griekse chelidon (zwaluw) omdat het gele sap van de stinkende gouwe door de zwaluw werd gebruikt om de ogen van zijn jongen te openen. Het gelige melksap werd in Europa steeds vaker gebruikt om schurft en wratten te genezen.

foto: Peter Geschier

Waarom zijn paarden gek op wilgentakken?

De werkzame stof van aspirine is acetylsalicylzuur, wat afkomstig is van salicylzuur. Deze stof komt voor in onder andere Salix alba (wilg). En inderdaad is het gebruik van Salix vanwege de pijnstillende effecten al erg oud. Dieren zie je ook vaak aan zelfmedicatie doen met wilgenbast zoals bv. Paarden. Herders merkten op dat hun schapen de neiging hadden om paardenbloemen, weegbreebloemen en klisbladeren te eten wanneer ze zwak waren.

Inmiddels is het medicinale effect van deze drie planten wetenschappelijk bevestigd.

De discipline die dit gezondheidsbevorderende gedrag onderzoekt heet zoöfarmacognosie. Het is een onderzoeksdomein dat kan dienen als een eye-opener, gezien het nog steeds in de fase zit van anekdotische observaties.

Meer inspiratie met betrekking tot andere perspectieven vind je in het volgende nummer!

Marleen

Zin in natuur?

Haal meer uit je natuurwandeling.

Je bent van harte welkom op een inspirerende wandeling doorheen het lappendeken van weilanden, bosjes en watervlaktes in het natuurgebied "De Mosterdpot" alsook doorheen het landschap in jezelf. Tijdens deze wandeling geven we aandacht aan rust en het herstellende effect van de natuur. Nadien praten we na met een bio-drankje op het terras van het Mosterdpotje en kan je kennis maken met meer aangename en zingevende wandelingen en activiteiten die Natuurpunt voor jou in petto heeft.

Afspraak op maandag 17 september van 14 tot 17 u. We komen samen op de parking van de PVT, Mechelsebaan, 220 in Duffel.

Wil je gratis deelnemen? Schrijf je in via e-mail: info@natuurpuntoudespoorweg.be vóór 12 september of bel naar Marleen Van Puyvelde 0486/41.36.58

Zomerwandeling in Park Zandbergen

Het gebied Park Zandbergen ontstond in de jaren 70 van vorige eeuw en was voorbestemd om een belangrijk knooppunt te worden van de "Grote Ring van Antwerpen". Gelukkig zijn de geesten ondertussen gerijpt!

Omdat de aangevoerde gronden indertijd van velerlei oorsprong waren, is ook de huidige begroeiing zeer divers, wat een uitermate boeiend beeld oplevert.

Ook het bijzondere reliëf ("bergen") zorgt voor veel variatie en uitdaging. Dat maakt van dit gebied een locatie waar zowel wandelaar, natuurliefhebber en ook mountainbikers zich thuis kunnen voelen. Gemotoriseerde sporten zijn sinds een hele tijd gelukkig verboden.

Zondag 1 juli, gids Marleen zag de voorspelde hoogzomertemperaturen van rond de 30° C somber in. Maar de natuur heeft toch altijd een bijzondere aantrekkingskracht, dat bleek eens te meer!

Zeventien mensen lieten zich niet afschrikken door de hitte en gelijk hadden ze: de weelderige begroeiing van de Zandbergen zorgde voor een heerlijk klimaat.

De wandeling startte in het ooit aangeplante bosje Amerikaanse eik met zijn typische ontbrekende ondergroei. Al snel ging het 'bergop', waarbij de aanwezige kinderen steevast voor de spannendste en steilste paadjes kozen.

Boeiend was het verschil in bomen te zien: in de laagte verschillende soorten wilg, hogerop zomereik, berk, lijsterbes, hazelaar, linde, kastanje, okkernoot...

Dan ging het weer naar beneden tot op de open vlakte. Daar was het erg heet en gingen we snel bergop. Daar werden we regelmatig geconfronteerd met de woekerende Japanse duizendknoop: een echte pest!

Gelukkig zagen we van op het bruggetje ook iets positief: de kwaliteit van de Edegemse beek is er duidelijk op vooruit gegaan. De groep bewonderde twee mooie rondvliegende weidebeekjuffers.

Als afsluiter zorgde Marleen voor een toastje met teunisbloemknoppen en vlierbloesemlimonade.

Peter

Foto's: Peter Geschier

bart voet beeld en geluid

leopoldstraat 82 duffel 015-314043

www.bartvoet.be

Open: 10.00 - 12.00 / 13.30 - 18.00

zaterdag: tot 16.00 zondag en maandag: gesloten

Klare Wijn

- laat je verrassen

Er kunnen steeds een 30- tal wijnen geproefd worden!

Onze openingsuren:

vrijdag van 14.00 u tot 18.00 u

zaterdag van 10.00 u tot 18.00 u

of na afspraak op 0477/220.613 of info@klare-wijn.be

Ferdinand Maesstraat 106 - 2550 Waarloos (Kontich)

Vanaf nu hoef je niet meer naar de fietsenmaker,
want deze komt naar jou toe!

De Fietsmobiel is een mobiel fietsatelier,
volledig ingericht zoals de werkplaats van de klassieke fietsenmaker
waardoor elke herstelling feilloos kan worden uitgevoerd.

Alle gereedschappen en courante materialen zijn aanwezig.
Betalen kan contant of met de bankkaart
zodat je niet onnodig cash in huis hoeft te halen.

Dus je merkt het:
er is geen enkele reden waarom je niet voor dit concept zou kiezen.

In het atelier: Stationsstraat 77, 2570 Duffel
kan je ook fietsen, elektrische fietsen en tandems huren of kopen.

www.defietsmobiel.be

0489 / 67 91 31

Willemen NV

Uw Tuinspecialist

Herman De Nayerstraat 2
2550 Kontich

Tel.: 015/32.30.30
www.willemen-nv.be

Voor GPS: Grote Steenweg 90

WILLEMEN n.v.
LAND- EN TUINBOUWMACHINES

DRUKKERIJ

MALU

Arkelstraat 29
2570 Duffel

Tel. 015 31 38 58

Fax 015 31 78 09

e-mail: drukkerij.malu@pandora.be

zaterdag 18 en zondag 19 augustus	Hekwerken plaatsen en andere inrichtingswerken in Schapenhagen	Afspraak: 9.30 u. aan de ingang van het natuur- gebied Schapenhagen, Pauwhoevestraat Kontich Einde omstreeks 16 u. Contact: Wim Annaert 0473/67 13 56
vrijdag 24 augustus	Spannende vleermuizenbeleving voor de jongste deelnemers	Afspraak: 19 u. in het Mosterdpotje Contact: Marleen Van Puyvelde 0486/41 36 58
vrijdag 24 augustus	Nacht van de vleermuis (en andere nachtdieren)	Afspraak: 20 u. in het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op PVT) Einde omstreeks 23 u. Contact: Dirk Costrop 0476/66 08 28
zondag 26 augustus	Promotiestand op de Boerenmarkt te Waarloos	Afspraak: 10 u. in de Ferd. Maesstraat te Waarloos Einde omstreeks 15 u. Contact: Dirk Costrop 0476/66 08 28
zaterdag 8 september	Leden BBQ	Afspraak: 17 u. aan het Mosterdpotje, Mechelse- baan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op PVT) Deelname in de prijs (all-in): € 20 volwassenen, € 12 kinderen (max. 70 personen). Inschrijven via mail aan dirk.costrop@telenet.be (vermeld indien je vegetarisch wil eten). Einde omstreeks 23 u. Contact: Dirk Costrop 0476/66 08 28
zaterdag 15 september	Beheer in natuurgebied de Mosterdpot: allerlei werkjes en schoonmaak Mosterdpotje	Afspraak: 9.30 u. aan het Mosterdpotje, Mechelse- baan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op PVT) Einde omstreeks 13 u. Contact: Ludo Bakkovens 0494/70 79 92
maandag 17 september	Aanbod voor senioren: wandeling en uitnodiging naar natuurbeheer (zie ook pagina 11)	Afspraak: 14 u. aan het Mosterdpotje, Mechelse- baan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op PVT) Einde omstreeks 17 u. Contact: Marleen Van Puyvelde 0486/41 36 58
zaterdag 22 en zondag 23 september	Maaibeheer in natuurgebied de Oude Spoorwegberm	Afspraak: zaterdag 9.30 u. aan ingang Notmeir, Duffel, zondag 9.30 u. aan ingang Oude Waarloos- steenweg, Waarloos. Einde omstreeks 16 u. Later toekomen en eerder vertrekken kan altijd. Laarzen en/of stevig schoeisel zijn meestal nuttig. Contact: Luc Giglot, 0485/61 70 22 of Wim Annaert, 0473/67 13 56

zaterdag 29 en zondag 30 september	Maaibeheer in natuurgebied de Babbelbeekse Beemden	Afspraak: 9.30 u, aan de ingang van het natuurgebied, Bremstraat/Senthout, Duffel. Einde omstreeks 16u. Later toekomen en eerder vertrekken kan altijd. Laarzen zijn meestal nuttig. Contact: Luc Giglot, 0485/61 70 22 of Johan Doms, 0496/32 19 34
zondag 7 oktober 2018	Curieuzeneuzemosterdpot: Natuurfeest in Duffel in samenwerking met de gemeente. Zie ook pagina 25	Afspraak: 11 u. op weide aan het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel. Einde omstreeks 17 u. Contact: Dirk Costrop 0476/66 08 28
zondag 7 oktober	Waterbeheer in natuurgebied Langbos & Babbelse Plassen. Terugdringen wilgenopslag met de hulp van Chiro Kokaz	Afspraak: 9.30 u. op de hoek Langbosweg - Boskapelweg te Kontich. Einde omstreeks 16 u. Later toekomen en eerder vertrekken kan altijd. Laarzen en/of stevig schoeisel meestal nuttig. Contact: Wim Annaert, 0473/67 13 56 of Luc Giglot 0485/61 70 22
zaterdag 13 en zondag 14 oktober	Maaibeheer in natuurgebied de Babbelbeekse Beemden	Afspraak: 9.30 u, aan de ingang van het natuurgebied, Bremstraat/Senthout, Duffel. Einde omstreeks 16u. Later toekomen en eerder vertrekken kan altijd. Laarzen zijn meestal nuttig. Contact: Luc Giglot, 0485/61 70 22 of Johan Doms, 0496/32 19 34
zaterdag 20 oktober	Beheer in natuurgebied de Goorbosbeekvallei: maaibeheer	Afspraak: 9.30 u. aan de ingang van het bos links van de serre (volg de pijlen Goorbosbeekvallei van aan de spoorwegbrug over de Mechelsebaan te Duffel). Einde omstreeks 13 u. Later toekomen en eerder vertrekken kan altijd. Contact: Peter Geschier 0477/69 96 76
zondag 28 oktober	Inspirerende herfstwandeling in het Mechels Broek	Afspraak: 13.30 u. Park&Ride E19 in Rumst of om 14 u bezoekerscentrum Muizenhoek 7 Muizen- Mechelen Einde omstreeks 16 u. Contact: Marleen Van Puyvelde 0486/41 36 58

Doe jij ook mee?

Recht van 't veld

Seizoensgroenten- thuisverkoop

van het land tot bij de klant

Verse groenten is onze troef:
tomaten - komkommers - snijbonen -
bloemkolen - aardappelen en nog veel meer.

Openingstijden:

maandag: gesloten
dinsdag - vrijdag: 14u00-18u30
zaterdag: 9u00 - 16u00
zondag: 9u00 - 12u00

Storms - Van Dessel
Naalstraat 37D 2570 Duffel

Tel. 015/31.31.59
GSM 0478/51.03.83

info@rechtvantveld.be
www.rechtvantveld.be

Instituut THAIS

Wouwendonkstraat 21
te Duffel
Tel. 015/31 47 72

Gelnagels
geplaatst
door nagelstyliste,
ook nail art en gelish

- . alle ontharingen
- . gelaatsverzorgingen
- . anti-rimpel
- . valse wimpers
- . pedicure en manicure

DONNA

Jonge damesmode ook voor een maatje meer

Donna Duffel
Kiliaanstraat 67-69

Donna Kontich
Mechelsesteenweg 5

katrijn@boetiek-donna.be www.donna-mode.be

SANITAIR EN CENTRALE VERWARMING
B.V.B.A. JOHAN HAUQUIER

INSTALLATIES - ONDERHOUD
NIEUWBOUW - VERBOUWINGEN

ook van ZONNEBOILERS

Bloemenstraat 49
2570 Duffel
Tel.: 015/32.19.72
Fax: 015/32.29.02
www.hauquier.be
mail: bvba.johan@hauquier.be

KAPELSTRAAT 32 - 2570 DUFFEL
Tel. 015/31 35 38

SPECIALITEIT :
FONDUE - GOURMET - BARBECUE
BEREIDE SCHOTELS

SLUITINGSDAG : DONDERDAG

Speltboetiek de meulder

Alles om te bakken en koken met
pure speltproducten

graan - meel
vlokken - ...
broodbakmachines

ontbijtgranen
deegwaren

koekjes
(ook suiker- en lactosevrij)

spelt drank

Hildegard
producten

**Wij zijn verhuisd naar
nieuw huisnummer!**

Diksmuidelaan **203** - 2600 Berchem (Antwerpen)
tel.: 03/239.06.00 - e-mail: info@spelt.be

U woont niet in de buurt? Wij bezorgen ook aan huis!

SPELT
is het oudste graan,
het beste graan.
Het geeft kracht
en zorgt voor
een goede spijsvertering.
Spelt is heilzaam
voor lichaam en geest.

Illustratie van Dingez

Voor meer info en bestellingen:

www.spelt.be

Plant in de kijker: de kaardebol (*Dipsacus fullonum*)

Een oude naam voor kaardebol is weverskaarde. De gedroogde stekelige hoofdjes van de plant werden in de Middeleeuwen namelijk gebruikt om de wol te kaarden (distelen). De stroschubben dienden daarbij als de tanden van een kam.

Om het gevolve(*) wollenlaken te ruwen, werden een aantal van deze kaardebollen in een kruisvormige houten houder bevestigd. Later werden zelfs speciale machines ontwikkeld voor het ruwen van weefsels met behulp van de kaardebol. De bloemhoofdjes werden daartoe op stalen pennen geregen. Een dergelijke machine staat nog opgesteld in het Nederlands Textielmuseum te Tilburg.

De weverskaarde werd vroeger in de Vaucluse (Zuid-Frankrijk) veel verbouwd en geëxporteerd naar onder meer Nederland, Rusland en Japan. Honderden hectaren waren in Zuid-Frankrijk in de 19e en 20e eeuw in productie. In 1862 was dat zelfs ruim meer dan 2.000 ha. Na 1968 was er nog één firma die de weverskaarde kon leveren, maar dat bedrijf sloot in 1985.

Hoewel de plant wat op een distel lijkt met zijn kleine stekeltjes, behoort hij tot een andere familie: de kaardebolfamilie. In het Latijn is dit *Dipsacus* wat drinkbeker/dorstlesser betekent. De stevige stengelbladeren van de plant zijn aan de voet vergroeid en vormen zo een soort kom/trechter waarin regenwater wordt opgevangen. De insecten die hierin terechtkomen, worden langzaam verteerd: de verteerde bestanddelen worden niet opgenomen door de plant, dus vleesetend kan men de plant niet noemen. Wel komen de vogels drinken van het vocht in de kelk: wellicht een lekkere bouillon?

Kaardebol

Foto: Peter Geschier

Kaardebol kan tot 2m hoog worden. De grote kaardebol heeft bloemhoofdjes die van het midden naar buiten in twee ringen in bloei komen. Ze worden druk bezocht door allerlei insecten. Na de zaadsetting sterft de plant af, om ook in de winter nog een mooie aanvulling op de border te geven. Op dat moment kunnen ze worden bezocht door putters, prachtige vinken gespecialiseerd in distel- en kaardebolzaad. Vooral als je er een klein veldje van hebt is bezoek van deze kleurrijke vogels bijna gegarandeerd. In mijn tuin stonden vorig jaar voor het eerst enkele stevig uit de kluiten gewassen kaardebolplanten. En jawel hoor: de hele winter heb ik kunnen genieten van putters!

Deze plant hoort dus in elke wat wildere tuin thuis: een mooie bloem, prima voor hommels, leuk in een droogboeket en een trekpleister voor putters! Ze zijn gemakkelijk uit te zaaien, maar let wel: het zijn tweejarige planten. Het eerste jaar is er dus enkel een rozet te zien.

In het wild kan je grote kaardenbol vinden op zowel pioniersvegetaties als in ruigten. Ze groeit vooral op vochtige, matig voedselrijke tot voedselrijke, kalkrijke bodems. Om te kiemen heeft de soort open plekken in de vegetatie nodig. Vaak is ze te vinden op rivier- en kanaaldijken, in verstoorde wegbermen, op braakterreinen, in verstoorde graslanden enz.

Dirk

(*) Vollen is de oude benaming voor het laten vervilten van een wollen weefsel. Hierdoor werden vezels dichter in elkaar gewerkt waardoor een stevige waterdichte stof ontstaat. De ambachtsman die dit uitvoerde was een volder.

Voorjaarswandeling Anderstad

Kleine karekiet

Een mooie zondag die zesde mei: schitterend weer. Wat wil je meer voor een vogelwandeling in de Lierse polders?! Ik lees even de gedachten van de 21 deelnemers die om 8 u paraat stonden aan de parking van CC De Mol. Een mooie, rustige ochtend - slechtvalk helaas niet op post aan de Sint-Gummarustoren. Het opzet was om even te luisteren naar de voorjaarszang van onze tuin-, park- en watervogels. De zwartkop mocht beginnen: helder, trots, vol klinkers en even ook zichtbaar. Post twee in de wilgenbosjes naast de Nete: de grasmus met zijn parachutezang. Nummer drie: hoog en helder: de kleinste van de bende, de winterkoning. Nummer vier dan: korte zangzinnen van een zestal notenwoorden en kraakhelder, de roodborst. Vogels laten zich voor 75 % opmerken door hun zang en 25 % door het zicht, zeker wanneer de bomen en struiken volop in blad staan. Waar vogels zingen, kan je met enige statistische zekerheid ook een broedgeval verwachten. Dus enige studie loont. En daar helpen de volgende soorten je zeker bij: we noteerden de "suskwiet", de "tjiftjiftjftjaf" en de "karre karre karre kiet". Dus zo moeilijk is het misschien nog niet.

Wanneer je de dijk afwandelt richting Anderstad, passeer je ook het visdiefeiland: een succesvol project van vogelwerkgroep Luscinia die dit kunstmatig broedeiland hebben aangelegd en het onderhouden. Zomaar eventjes twaalf "zeezwaluwen" krijsten rond de broedplaatsen, nestkuiltjes gewoon in de steentjes gemaakt. Op de plas verder een boel bergeenden, brandganzen, krakeenden (zwart achterste) en een dodaarsje met zijn fluffy kontje. Oh ja, aan de zwalwnestenbrug (zonder zwaluwen) scoorden we nog even een koppel exotische mandarijneenden - een soort waar vogelkenners hun neus voor ophalen maar waar fotografen graag even bij stilstaan.

Mandarijneend

Foto's: Luc De Naegel

Uiteindelijk beland je via het gloednieuwe loftcomplex - stoer pronkende knobbelzwaan inbegrepen - het gebied Anderstad. Daar kregen we een voor de tijd van het jaar vrij rustig allegro van rietvogels. Respectievelijk de rietgors met zijn flauwe viernotenroepje, de mooi zichtbare grasmus (white throat), een zeldzame flard van de heldere brabbelzang van de blauwborst. Die laatste liet zich helaas nooit zien, maar moet je zeker een keer gaan scoren hier in het gebied. Oh ja: het gebrabbel vol imitaties en notensequenties van de bosrietzanger laten we maar beter over aan de meer gevorderde vogelaar. Wie we nog wel meekregen: een korte serenade van de tuinfluiter (soort ADHD merelzang) en een mooi overvliegende vrouw koekoek die vast op zoek was naar een nest van de kleine karekiet om op te parasiteren. De natuur kan soms bikkelhard zijn. Op de terugweg bleven we nog even kijken naar de vissende dieven, de door kraaien verjaagde buizerd en een hoog rondcirkelende sperwer. Toch wat gevederde stoerdoenerij dus.

Rietgors

En zo sloten we deze leuke tocht af. Tevreden, zonder echt spektakel, maar weliswaar met een vernieuwde kennis en liefde voor onze voorjaarsvogels. Volgende keer opnieuw op afspraak? Ik doe alvast mee!

Johan Giglot

Behaagactie

Ook dit jaar is er weer een behaagactie in onze gemeentes.

Hagen, houtkanten en bomenrijen zijn in ons cultuurlandschap vaak de enige verbindingswegen tussen de overgebleven natuurgebieden. Gemengde hagen en houtkanten in landelijke gebieden en privétuinen kunnen samen groene linten vormen en zo gedeeltelijk zorgen voor vervanging van de verdwenen struwelen, houtkanten en hakhoutbosjes. Op deze wijze zal de waarde van het landschap zowel voor plant en dier als voor de wandelaar verhogen. Iedereen kan zijn steentje bijdragen. Je kan vanaf begin september tot en met woensdag 31 oktober tegen sterk verlaagde prijzen streekeigen haagplanten aankopen. De voordelen van streekeigen groen tegenover uitheems (sier-)groen zijn immers talrijk. Streekeigen bomen en struiken groeien sneller, zijn beter bestand tegen de grillen van ons klimaat en allerlei ziekten... en ze zijn heel wat vriendelijker voor uw portemonnee.

Dit jaar zijn beschikbaar (kan variëren per gemeente - raadpleeg de website van de gemeente)

Pakketten: houtkant, houtkant natte gronden, geschoren haag, doornhaag, bloesem- en bessenhaag, veldesdoornhaag, meidoornhaag, bijenbosje, vogelbosje, taxushaag, haagbeukhaag, beukenhaag.

Planten: klimplanten: hop, wilde kamperfoelie, bosrank.

Bomen: knotwilgpoot, lijsterbes, veldesdoorn, vogelkers.

Fruïtbomen: Pruim (Belle de Louvain), Kers (Lapins), Appel (Elstar), Peer (Doyenné du Comice).

Bijenhôtel

Duffel

Contact Milieudienst: omgeving@duffel.be, 015 30 72 60

Bestellen uiterlijk woensdag 31 oktober op de milieudienst, Gemeentestraat 21 (2e verdieping).

Bedeling op zaterdag 1 december (van 10u - 12u, kijk ook op website van de gemeente www.duffel.be) Technisch Centrum, Norbertijnerlei 38 Kontich.

Kontich

Contact Milieudienst: milieu@kontich.be, 03 450 78 68/69.

De betaling dient vooraf te gebeuren via overschrijving op Belfius BE66 0910 0009 8443 van Gemeentebestuur Kontich, met vermelding van jouw naam en "Behaagactie 2018".

Let wel: jouw bestelformulier dient uiterlijk op woensdag 31 oktober bezorgd te worden bij de milieudienst: ofwel in het gemeentehuis ofwel per mail (milieu@kontich.be).

Bedeling op zaterdag 1 december tussen 13 en 15 uur, serrecomplex Eric Van den Eynde, Pierstraat 350, 2550 Kontich, grens met Rumst.

Vleermuizenonderzoek: vleermuizen op kerkzolders

In 2016-2017 onderzocht de vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt, met de financiële steun van de provincie Antwerpen, heel wat (kerk)zolders in de provincie Antwerpen. Dit project was het vervolg van een gelijkaardig onderzoek in Vlaams-Brabant in 2014. Niet minder dan 182 zolders werden onderzocht: in 158 (87%) ervan troffen we (sporen van) vleermuizen aan. Voor sommige soorten, zoals de grijze grootoorvleermuis en de Ingekorven vleermuis, zijn deze zolders de enige gekende zomerverblijfplaatsen in Vlaanderen.

Waarom een kerkzolder-onderzoek?

Het is reeds langer bekend dat warme zolders, zoals kerkzolders, zolders van kastelen, ..., geschikte verblijfplaatsen vormen voor bepaalde soorten vleermuizen, voornamelijk tijdens de zomer. De hoge temperaturen op de zolder zijn erg welkom aangezien de jongen tijdens hun eerste levensdagen nog niet in staat zijn om hun temperatuur zelf te regelen. Ze dreigen dus snel te onderkoelen bij ongeschikte omstandigheden. Onderzoek op dergelijke zolders kon ons dus meer leren over zowel het voorkomen van verschillende soorten als over het belang van individuele zolders voor de verschillende soorten en populaties. We troffen zes soorten vleermuizen aan op de kerkzolders in de provincie: de gewone grootoorvleermuis, de grijze grootoorvleermuis, de laatvlieger, de baardvleermuis, de Ingekorven vleermuis en de gewone dwergvleermuis.

Het onderzoek.

Bij dit onderzoek werd voor het eerst (in Europa) op grote schaal het DNA uit de uitwerpselen van vleermuizen gebruikt voor de soortidentificatie. Vleermuizen zitten vaak erg ver weggekropen waardoor ze moeilijk zichtbaar zijn. Omdat ook nog heel wat soorten sterk op mekaar lijken, was het tot voor kort op dergelijke grote zolders zelfs voor ervaren mensen niet evident om de dieren te determineren. Maar dankzij steeds evoluerende technologie is het dus tegenwoordig mogelijk om op basis van het DNA van slechts 1 keutel te achterhalen welke vleermuizensoort(en) op de zolder leefde(n). De analyse van het DNA gebeurde door het INBO.

Grote groepen of individuele dieren

In de zomer troepen vrouwtjes van vleermuizen samen om hun enige jong op de wereld te zetten. Dit gedrag heeft enkele voordelen. De groep kan immers makkelijk de temperatuur regelen. Op koude dagen kruipen ze dicht tegen mekaar aan met de jongen tussen hen in, op warme dagen hangen ze wat verder uit mekaar. Bovendien hebben de moeders steeds een oppas bij de hand. De vrouwtjes gaan om beurten jagen, steeds blijven er enkele achter om op de jongen te passen. De grootte van de groep hangt af van soort tot soort. Grootoorvleermuizen maken meestal eerder kleine groepen van 10-20 dieren, maar de grootst gekende groep - in het jargon een 'kraamkolonie' genoemd - van vleermuizen (moeders + jongen) in Vlaanderen bestaat uit meer dan 1.100 dieren.

Zolders worden ook gebruikt door individuele dieren. Mannetjes leven tijdens de zomer alleen. Ze gebruiken daarbij allerlei soorten verblijfplaatsen, waaronder ook zolders. Maar ook vrouwtjes zonder jongen slapen soms enkele dagen buiten de kraamkolonie.

In welke mate vleermuizen ook tijdens de winter gebruik maken van de zolders is minder gekend. Wel werden tijdens ons onderzoek geregeld dieren - voornamelijk grootoorvleermuizen - in de winter aangetroffen

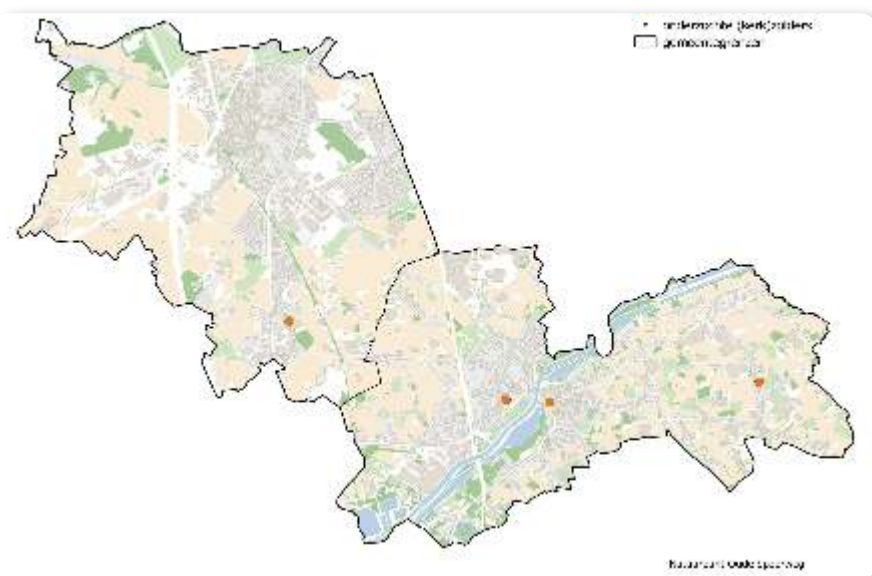
Grijze grootoorvleermuis

Foto: Hugo Willocx

Opvallende resultaten van het onderzoek

Nooit eerder werden in een gelijkaardig onderzoek zoveel (sporen van) vleermuizen aangetroffen op zolders. Het onderzoek spitte zich wel eerder toe op het buitengebied, dus mogelijk is dit percentage zolders met vleermuizen een beetje kunstmatig opgetrokken. Maar het blijft indrukwekkend: bijna 9 op de 10 (kerk)zolders wordt bewoond door vleermuizen. Bovendien waren we erg verrast door de vele waarnemingen van de grijze grootovleermuis. Tot nog toe waren er slechts enkele waarnemingen in Vlaanderen. We hebben dat aantal verveelvoudigd. In de Kempen blijkt de soort quasi overal aanwezig (zij het nooit in grote aantallen).

Tenslotte vonden we geen nieuwe grote kraamkolonies van die soorten die met veel bijeen kruipen in de zomer (laatvlieger, ingekorven vleermuis). De provincie Antwerpen blijft voor deze soorten wel erg belangrijk: van de laatvlieger bevinden zich 2 grote kraamkolonies in de provincie, van de ingekorven vleermuis bevindt ongeveer 75% van de Vlaamse populatie zich in onze provincie.

Onderzochte kerken in onze regio:

Sint-Franciscuskerk, Mijlstraat Duffel
 Sint-Martinuskerk, Kerkstraat Duffel
 O.L.V. van Goede Wilkerk, Bruul Duffel
 Sint-Michaël (Sint-Michiels)kerk,
 Ferd. Maesstraat Waarloos-Kontich

Bescherming

Kraamkolonies van vleermuizen gebruiken in principe jaar na jaar dezelfde verblijfplaats. Verschillende zolders in de provincie zijn al meerdere tientallen jaren in gebruik door vleermuizen. Dat maakt de groepen ook erg kwetsbaar. Bij renovatiewerken aan de zolder kan het snel mis gaan. Maar door een goede timing, een ruimtelijke compartimentering en het voorzien van ingangen na de werken kan er meestal op een gemakkelijke manier worden gezorgd dat ook na de renovatie nog ruimte is voor de vleermuizen. Verder is de verlichting van en rond de (kerk)zolder een aandachtspunt. De meeste vleermuissoorten zijn erg lichtschuw. Door de uitvliegopeningen te verlichten, bestaat de kans dat de kraamkolonie de zolder verlaat. Indien de vleermuizen toch op de zolder blijven, zullen zij later op de avond op jacht gaan. Hierdoor hebben ze dus minder tijd om prooien te vinden, wat indirect een impact heeft op de overlevingskans van de jongen. Goed gerichte spots kunnen er voor zorgen dat de vleermuizen minimaal worden verstoord.

Dank

Ons onderzoek zou niet mogelijk geweest zijn zonder de financiële steun van de provincie Antwerpen, maar ook niet zonder de bereidwillige medewerking van de honderden parochiale medewerkers en medewerkers van kerkraden. We zijn hen daarvoor uiteraard bijzonder dankbaar.

Het volledig rapport is te downloaden op <https://www.natuurpunt.be/publicatie/vleermuizen-op-kerkzolders-de-provincie-antwerpen>

Een terugblik: hebben Duffel en Kontich hun ambities waargemaakt?

Op 14 oktober gaan we met z'n allen weer naar de stembus voor de lokale gemeenteraadsverkiezingen. De verkiezingen in 2012 brachten in de gemeenten Kontich en Duffel een hele verschuiving teweeg met totaal nieuwe bestuursploegen als resultaat. Onze afdeling heeft toen een verkiezingsmemorandum rondgestuurd met enkele ambitieuze doelstellingen voor de toekomstige besturen. Tijd dus om eens terug te kijken in welke mate die ook zijn ingewilligd.

De hoofdvraag in het vorige verkiezingsmemorandum was om echt werk te gaan maken van nieuwe bijkomende natuur en bos in de buurt met de oproep naar 1 m²/inwoner/jaar te streven. In Duffel werd de aankoop van een resterend stuk van bijna 0,7 ha midden in de Babbelbeekse Beemden financieel ondersteund door de gemeente, een primeur voor Duffel. Een bosuitbreiding van circa 1 ha werd gerealiseerd met een boomplantactie ter hoogte van de spoorweg (naast het Mouriaubos) en daarmee werd de tweede Netebrug *on hold* gezet.

Ook werd een deel van het woonuitbreidingsgebied Straatjesbossen bebost (een voorstel dat al 20 jaar door Natuurpunt werd geformuleerd) waardoor Duffel 2,5 ha bos rijker werd.

Van groot belang voor natuur en waterbuffering is de verwerving door de provincie van liefst 5,6 ha, grotendeels aansluitend bij het bestaande natuurgebied 'Babbelbeekse Beemden'. Twee delen (waarvan een op grondgebied Lier) zijn al heringericht met meanderende Babbelse beek en Arkelloop, terwijl plannen worden gemaakt voor de invulling van het in 2018 verworven gedeelte.

Dit bestuur trad bij haar aantreden ook meteen toe tot het Regionaal landschap Rivierenland, waardoor ineens veel meer mogelijk werd. Zo werd het knooppuntennetwerk uitgebreid en de

trage wegen naast de AWW-bekken gerealiseerd met als sluitstuk ook een vogelkijkwand en een nieuwe brug.

Een boomgaard met boerentuin werd aangelegd in ons natuurgebied de Mosterdpot. Ook de Babbelbeekse Beemden zal er binnenkort nog een gesubsidieerd knuppelpad bij krijgen. Tot slot werd ook de behaagactie hervormd en aangesloten aan de actie van Natuurpunt.

In totaal is Duffel circa 9,8 ha aan natuur rijker geworden: met 0,95 m²/inwoner/jaar is de ambitie zo goed als behaald.

Het goedgekeurde RUP open ruimte heeft daarenboven liefst 10,5 ha waardevolle natuur van agrarische bestemming omgevormd naar natuurgebied met nog eens driemaal zoveel natuurverweving en landschappelijk waardevol gebied rond deze gebieden.

Ook in Kontich zien we een groot aantal mooie verwezenlijkingen. Het startte al in 2013 met de opening van het Langbos/Babbelse Plassen, een nieuw natuur- en wandelgebied in Kontich-Kazerne van 6 ha waarin bovendien 1,5 ha nieuw bos werd gerealiseerd. Met de financiële steun van het gemeentebestuur kocht Natuurpunt Oude Spoorweg in 2016 5 ha KMO-gebied tussen Kontich-Kazerne en Waarloos, het gebied werd omgedoopt in natuurgebied Schapenhagen. In datzelfde jaar werd hierop 2,8 ha nieuw bos aangeplant in het kader van de nationale 'Bos Je Mee'-campagne.

In samenwerking met gemeente en Landschapspark Zuidrand werden beide nieuwe natuurgebieden opgenomen in de recent gelanceerde wandelkaart. In Schapenhagen is er zo een kilometer extra wandelpad bijgekomen dat verbinding maakt met de Oude Spoorwegberm.

De opening van voetweg 48 en een heus vlonderpad van 250 m maken voortaan ook een rondwandeling mogelijk in het Langbos/Babbelse Plassen met aansluiting op het uitgebreidere 'Boskapellenpad'.

In de vallei van de Edegemse Beek, de laatste open ruimte tussen Edegem en Kontich, werd 3 ha aangekocht en een aanzet gegeven tot het Pluysegembos met een houtkantaanplant van 0,5 ha dit voorjaar. Dit gebied sluit naadloos aan bij de 3 ha die recent door Natuurpunt Zuidrand en de gemeente Edegem werden aangekocht.

Het gemeentebestuur van Kontich breidde verder haar openbaar domein uit met 0,5 ha aan Waarloosveld waar een nieuw bos van dezelfde oppervlakte werd aangeplant: het Laerbos.

Ten slotte werd onder impuls van de gemeente dit voorjaar een eerste schermbos langs de westelijke kant van de E19 aangeplant: met een breedte van 30 m breidt de bosoppervlakte in dit deel van Kontich ook nog eens uit met 1,5 ha.

In totaal is er dus in één legislatuur 17,5 ha natuur bij gecreëerd waarvan bijna 6,5 ha nieuw aangeplant bos. Met bijna 1,4 m²/inwoner/jaar heeft Kontich dan ook haar ambitie ruimschoots waargemaakt.

Belangrijk te vermelden is dat alle acties gebeurden in vlotte en open samenwerking met Natuurpunt. We hopen dat elk nieuw bestuur de samenwerking op dit élan wil/kan verder zetten. Zo kan er opnieuw een meerwinst worden geboekt in natuuruitbreiding en de daaraan voortvloeiende extra beleving van open ruimte via extra wandelpaden, natuureducatie en biodiversiteit. Met dergelijke ambities dragen gemeentebesturen ook rechtstreeks bij tot de realisatie van klimaatadaptatiedoelstellingen, iets waarvan het belang overduidelijk wordt met de extreme droogteperiode van dit voorjaar en zomer!

Conclusie: er werden opmerkelijk veel punten uit onze memoranda gerealiseerd en dit gebeurde in belangrijke mate door intense en concrete samenwerkingen tussen onze afdeling, gemeentebesturen, provincie maar ook regionale landschappen!

Het bestuur van Natuurpunt Oude Spoorweg

Strijd voor open ruimte in Duffel West toch nog niet helemaal beslecht

Het lijkt wel een never ending story. In ons vorig afdelingstijdschrift kondigden we met veel trots aan dat het RUP Open Ruimte Duffel West in het Belgisch staatsblad was gepubliceerd. Ook was de aanvraag tot uitbreiding van een serrecomplex vlakbij de Babbelbeekse Beemden geweigerd.

Helaas heeft het betrokken bedrijf nu bij de Raad van State de klacht ingediend dat zijn vergunning door het nieuwe RUP werd geweigerd en wil het daarom vernietigd zien. De gemeente Duffel heeft een tegenschrift geformuleerd op zijn argumenten, maar we hebben toch het zekere voor het onzekere genomen. Een buurtbewoner van het actiecomité (al jaren lid van Natuurpunt) die met ons mee strijd voert voor het behoud van de open ruimte, heeft een advocaat onder de arm genomen en een verzoek ingediend als betrokken partij bij de Raad van State. Deze juridische procedure kost echter veel geld (2.500 à 4.000 euro). Via crowdfunding hopen we dit bedrag bij elkaar te krijgen. Wie dit dossier financieel wil steunen kan een (niet fiscaal aftrekbare) gift doen op rekeningnummer BE26 7509 4146 9129 met vermelding "Crowdfunding RUP".

Alvast hartelijk dank!

Johan.

Tien jaar Regionaal Landschap Rivierenland

Enkele highlights van de voorbije 10 jaar:

2008: op 15 mei ondertekening van de intentieverklaring voor oprichting van het RLRL met ondermeer Natuurpunt Oude Spoorweg - op 3 juli definitieve opstart.

2009: op zoek naar de bruine vuurvlieder, organisatie zaadoogstacties.

2010: het wandelnetwerk krijgt vorm: eerste knooppuntwandelkaarten.

2011: graven van poelen, hoogstamfruitpersing en zwaluwenprojecten, speelbossen in de regio.

2012: elk jaar landschapsfeest, *knotboom zoekt kachel*, *plant van hier* actie.

2013: start fauna-akkerproject, *otters en bevers op het spoor* en, met het nieuw gemeentebestuur, eindelijk toetreding door de gemeente Duffel.

2014: akkerranden bij landbouwers, *gastvrij voor de bij*, veteranenbomen en opleiding rivierkenner, opening bruggen en trage weg Goorbosbeekvallei met infobord, hoogstamfruitboomgaard en boerentuin aan Mosterdpotje.

2015: wilgenhutten bouwen, nestkastophanging zwaluwen en *speelgroen ook op school*, zitbanken en picknicktafel in Mosterdpot-Goorbosbeekvallei.

2016: erfgoed krijgt een plaats in het landschap, heggen, hagen en houtkanten en project paard en landschap in o.a. Sint-Katelijne-Waver, start ORIOM.

2017: actie *vergroen je voortuin*, opleiding heidekenner, aanplant Straatjesbossen, studie trage wegen en opening vogelkijkwand en brug in Mosterdpotgebied.

2018: landschappen voor het leven, infobord in Mosterdpot, viering 10 jaar RLRL op 27 mei met boottocht en groots colloquium in Turnhout met alle regionale landschappen van de provincie.

Hoopvol kijken we uit naar de volgende 10 jaar waar we met evenveel enthousiasme willen aan meewerken!

Ludo

Stem je voor meer en betere natuur in je gemeente op 14 oktober?

Op zondag 14 oktober moeten we naar de stembus om voor de volgende 6 jaar de lokale gemeenteraad van Duffel en Kontich te kiezen. De gemeenteraad kiest dan een nieuw college van burgemeester en schepenen dat vanaf 1 januari 2019 tot 2025 aan de slag gaat. Op 14 oktober moet je dus een belangrijke beslissing nemen op basis van de programma's die de politieke partijen voorstellen.

Jullie Natuurpuntafdeling wil dat meer en betere natuur in onze gemeenten niet vergeten wordt. Daarom bundelen we onze standpunten in een memorandum. In Kontich werd het verkiezingsmemorandum zoals gewoonlijk samen met de milieuraad opgesteld, in Duffel werd in de lente al even traditioneel een eigen memorandum aan alle deelnemende politieke partijen bezorgd. Van een aantal partijen kregen we een uitnodiging en voerden we al een gesprek of zullen dit binnenkort nog hebben. Naar het einde van de zomer sturen we nog een meerkeuzevragenlijst met onze standpunten naar alle lijsttrekkers en partijvoorzitters. We vragen hen het antwoord aan te kruisen dat het meeste bij hun standpunt aanleunt.

Natuurpunt is een a-politieke organisatie dus wij zullen je niet zeggen op wie je al dan niet moet stemmen. Wij zullen wel de antwoorden met de standpunten publiceren op onze afdelingswebsite. Dat zal je helpen om de juiste keuze te maken wanneer je een stem wil geven voor de natuur.

Alle informatie over de gemeenteraadsverkiezingen 2018 zal tot 14 oktober geregeld geactualiseerd worden en te vinden zijn op www.natuurpuntoudespoorweg.be.

Johan

Ken je onze heerlijke biobieren? De traditionele Gageleer 'Original' mogelijk wel, maar er zijn nu ook de smaakvolle Dark en de lichtjes citruszurige White.

Wie ze wil proeven kan een bak bestellen voor € 33 (+ leeggoed € 6) met bv. telkens 8 flesjes van deze 3 bieren.

Stuur een mail aan dirk.costrop@telenet.be of sms je wensen naar 0476 / 66 08 28.

JE KRIJGT EEN HEEL JAAR BLIJE BLOEMEN ...

Welkom op
zelfplukbloementuin

Grondkleur

www.grondkleur.be en op Grondkleur

... JE MOET ZE ALLEEN ZELF KOMEN PLUKKEN!

CURIEUZENEUZE MOSTERDPOT

Curieuzeneuzemosterdpot is een familie-evenement voor avonturiers, natuurliefhebbers en andere curieuzeneuzen.

**ZONDAG 7 OKTOBER
VAN 11 TOT 17 U.**
NATUURGEBIED MOSTERDPOT
MECHELSEBAAN 218 IN DUFFEL

15 m hoge klimmuur	theatervoorstellingen
deathride	paddenstoelenwandeling
touwenparcours	ponyritjes
goochelaar	ezeltjes
muziek en dans	hapje en drankje

015 30 72 60
duffel.be/curieuzeneuze/mosterdpot
facebook.com/Duffel2570

Indien je meer informatie wenst over onze afdelingswerking, Natuurpunt v.z.w., of over wat dan ook, contacteer gerust onze bestuursleden.

Dirk Costrop

Voorzitter,
verantw. uitgever en redactie afdelingstijdschrift, promotie, zoogdieren en vleermuizen, voorzitter Minaraad Duffel.
Waarloossteenweg 10B, 2570 Duffel
015/31 93 75, gsm 0476/66 08 28 dirk.costrop@telenet.be

Johan Asselberghs

Ondervoorzitter, verantw. beleid, amfibieën (Hyla), plantenwerk-groep, lid Minaraad, GECORO Duffel, Regionaal Landschap Rivierenland
Bloemenstraat 51, 2570 Duffel
015/31 94 88, gsm 0479/65 29 07 johan.asselberghs@skynet.be

Lutgarde Van Driessche

Secretaris, conservator Mosterdpot, lid Minaraad Duffel.
Zandstraat 15, 2570 Duffel
015/32 01 66, gsm 0485/55 97 13
lutgarde.van.driessche@telenet.be

Ludo Bakkovens

Penningmeester, beleid Duffel, coördinator 't Mosterdpotje, lid Cultuurraad Duffel, bestuurder Regionaal Landschap Rivierenland.
Zandstraat 15, 2570 Duffel
015/32 01 66, gsm 0494/70 79 92 ludo.bakkovens@telenet.be

Wim Annaert

Conservator Oude Spoorwegberm en Langbos & Babbelse Plassen
Montfortstraat 75, 2550 Kontich
03/457 28 03 wim.annaert@cme.vib-kuleuven.be

Tim De Boey

Hulpconservator Oude Spoorwegberm
Vitsenveld 32, 2550 Kontich
gsm 0489/26 41 99 timdeboey@gmail.com

Johan Doms

Conservator Babbelse beemden, materiaalmeester
Rietlei 99, 2570 Duffel
gsm 0496/32 19 34 jdoms.pdeprev@telenet.be

Peter Geschier

Conservator Goorbosbeekvallei, redactie afdelingstijdschrift, digitale nieuwsflits, webmaster
Stationsstraat 125, 2570 Duffel
gsm 0477/69 96 76 peter.geschier@telenet.be

Luc Giglot

Conservator Oude Spoorwegberm, conservator Babbelse beemden, conservator Langbos & Babbelse Plassen, materiaalmeester, lid Minaraad Kontich
Vitsenveld 30, 2550 Kontich
gsm 0485/61 70 22 luc.giglot@telenet.be

Dimitri Hoste

Conservator Edegemse beekvallei
Hovestraat 154 2650 Edegem
gsm 0473/63 53 72 dimitri.hoste@proximus.be

Rebecca Pers

Verantw. Educatie
Molenstraat 33, 2570 Duffel
gsm 0486/79 16 12 rebeccapers@yahoo.com

Marleen Van Puyvelde

Conservator Goorbosbeekvallei, lid Minaraad Duffel
Stationsstraat 125, 2570 Duffel
gsm 0486/41 36 58 marleenvanpuyvelde@telenet.be

Algemeen mailadres van de afdeling:

info@natuurpuntoudespoorweg.be

Website: www.natuurpuntoudespoorweg.be

Wie via mail op de hoogte wil blijven met bestuursverslagen of vrijblijvend uitgenodigd wil worden voor een bestuursvergadering, geeft gewoon een seintje aan Lutgarde!

Natuurpunt afdeling Oude Spoorweg

Grondgebied : Kontich, Waarloos en Duffel

Lidgeld en abonnementen:

Het lidmaatschap bedraagt € 27 en is geldig voor het hele gezin. Leden van Natuurpunt kunnen zich ook abonneren op de gespecialiseerde tijdschriften Natuur.focus (natuurstudie tijdschrift) en Natuur.oriolus (voor vogelkijkers) en Zoogdier. Schrijf het vereiste bedrag over op rekeningnummer IBAN: BE17 2300 0442 3321, BIC: GEBABEBB van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen. Je kan je lidmaatschap ook domiciliëren: vermeld dan wel ons identificatienummer voor domiciliëring: 00409423736

	Lidgeld (€)	27	37	38	42	44	59
Lid Natuurpunt		X	X	X	X	X	X
Natuur.oude spoorweg		X	X	X	X	X	X
Natuur.Blad		X	X	X	X	X	X
Natuur.Focus				X		X	X
Natuur.Oriolus			X			X	X
Zoogdier					X		X

Onze natuurgebieden in beheer of in eigendom:

De Oude Spoorwegberm (24 ha) in Kontich, Waarloos, Rumst en Duffel
Edegemsebeekvallei (3,3 ha) in Kontich
Langbos en Babbelse Plassen (6 ha) in Kontich
De Mosterdpot (19 ha) in Duffel en Sint-Katelijne-Waver
De Goorbosbeekvallei (4,5 ha) in Duffel en Sint-Katelijne-Waver
De Babbelse Beemden (4,5 ha) in Duffel

Je kan ons steunen door een gift over te schrijven ten voordele van onze natuurgebieden. Dit op rekeningnummer IBAN BE56 2930 2120 7588, BIC GEBABEBB van Natuurpunt Beheer vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met als vermelding: Nr. 3703 Natuurgebieden afdeling Oude Spoorweg, Voor giften vanaf € 40,00 krijg je een fiscaal attest.

Wij bieden je:

Talrijke uitstappen, excursies, natuurvriendelijke producten, beheerwerken en nog veel meer ...

Als lid krijg je ook korting bij verschillende handelszaken. Voor meer info zie onze website

Ook de jeugd kan zich uitleven in de natuur:

JNM-Pallietierland (o.a. actief in Duffel):
Aeneas Peeters
Voorzitter en contactpersoon
aeneaspeeters@telenet.be
Website en activiteitenkalender: www.jnm.be/pallietierland
JNM-Antwerpen (o.a. actief in Kontich en Waarloos)
Raf Jansen
Voorzitter en contactpersoon
rafjansen@scarlet
Website en activiteitenkalender: www.jnm.be/antwerpen

Zomerbeelden uit de Mosterdpot

Foto's: Peter Geschier

Foto: Peter Geschier

Foto: Lynn Bruggeman

Foto: Jocelyne Samson

Foto: Peter Geschier

Foto: Peter Geschier

Foto: Peter Geschier

Foto: Frank Maes

Foto: Peter Geschier